

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Gyapay Miklós

Cím:

Lebontják a ... Rondellát

Forrás:

Új Nemzedék

Bp.

(Hely)

1944. II. 14.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(O

Osztályozás

Tárgy

425.94

Hel

Idő

"15 / 1944"

Személy

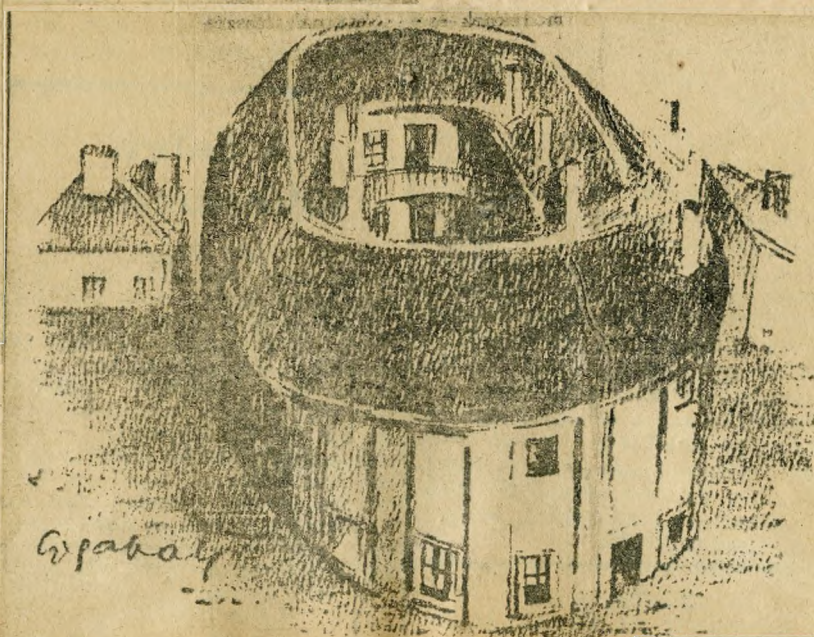
LEBONTJÁK

Óbuda legrégebbi épületét, a titokzatos multu

RONDELLÁT

Az óbudai Miklós-tér és a Szentendrei-ut háztömbjei között komoran álldogál már évszázadok óta egy ovális alaku épülettömb, az ugynevezett „óbudai Rondella”. A hagyomány szerint örörony állt a helyén, de különféle mesék keringenek e házról. Tény az, hogy a tudományos kutatások nem tudták megállapítani igazi történetét.

Egyik kevésbé valószínű verzió szerint II. József császár uralkodása alatt épült a ház 1780 körül, a Kiscelli-kastéllyal együtt. Egy másik, ennél már valószínűbb feltevés szerint, a török hódoltság idejében építették, de nem tudhatni, hogy milyen célból. Amikor az egyesült seregek visszafoglalták a törököktől Budát, kolostor lett belőle. Később selyemgyárat rendeztek be falai között s a gyárban még török munkások is dolgoztak. Utóbb magtárnak használták a furcsa épületet, melyet abban az időben

Gyapay

filatoriumnak kereszteltek el. Innen származik Óbuda egyik részének, a Filatori-gátnak elnevezése is. 1820-tól kezdődőleg — nem tudni miért? — már Rondellának nevezik. Valószínűleg kerek formája miatt, de keletkezhetett a francia Rondella (örbástya) szóból is. A budai nagy árvíz idején, 1833-ban ez volt az egyetlen emeletes ház és ennek következtében

sokan találtak itt menedéket az árvízveszély elől.

A házban lakó szerzetesek köréből maradt még vissza az a monda, hogy a ház udvarának közepén sok méternyire a föld alatt kutnak kell lennie. A monda szerint ebben a kutban pontos leírás lenne Árpád fejedelemre vonatkozólag. A monda még azt

sem tartja kizártnak, hogy maga a sir is a ház alatt, vagy annak közvetlen közelében van. Valóság az, hogy a ház alatt titkos alagut húzódik, melynek egyik ilyen bejáratát mintegy évszázada fedezték fel, de idővel ismét eltűnt.

A titokzatos multu Rondellából az idők folyamán szegényes bérház lett. Dacol még ma is az idők viharával, nélkül, hogy igazi történetét ösmernők. És eltűnik majd anélkül, hogy megtudnánk valódi multját. A lebontásra ítélt Rondella alapköveit visszaviszik Aquincumba, ahonnan eredetileg — állítólag — hozták, még annak idején.

Gyapay Miklós